

S óriási engedményként, valamikor '56 nyarán kaptam végre beszélőt én is. Egy személyest. Édesanyám jött el. Nem volt még hatvanéves. Összeaszott kis öregasszony lett belőle. Négy évig nem láttam. Első pillanatban azt hittem, hogy valakit beöltöztettek anyámnak anyám helyett, s aztán a beszélgetés során, amikor is bizonygattam, hogy jól vagyok és semmi bajom, csak sikerült azonosítanom őt. Méternyire volt tőlem. Elöttem is drót, előtte is drót, s örök sétáltak közöttünk, és kiabálni kellett, hogy a nagy hangzavarban megértsük egymást, mert sűrűn egymás mellett álltak a rabok és látogatóink. Elmondtam, hogy merre sétáljanak a beszélő után, én majd felállok zárkám ablakába, s nézem őket. Így aztán láttam apámat is.

(Bulányi György: Napló)

**XXVII. évfolyam 5. szám
2020. május**

Bulányi Gy.: A fiúk le sem köpnek...	4368
Barcza B.: A szenvedésnek van értelme?	4371
Farkas I.: Váltófutás	4376
Horváth J.: Eucharisztia	4377
Kovács L.: Az ember komédiája	4383
Mezey A.: Az első hazai bázis közö9sségek	4384
Vincze E.: „Fényesebb a láncnál a kard...”	4388
P.D. Ouspensky: Egy ismeretlen tanítás	4390
Horváth I.: Tamás tanúságtétele	4392
Fityusné A. Zsuzsa:	4393
Böjte Cs.: Kedves Koronavírus!	4393
Habos L.: Versek...	4395
Bulányi Gy.: Hazaérkeztem	4395
GYÁSZHIR	4396
Kirány A.: Megemlékezés	4396

«Az emberi elköteleződés folyóirata – családunkért, nemzetünkért, mindenkiért – Isten Országá megvalósulásáért.»
Elérhetőség: koinonia.tarsak@gmail.com

BULÁNYI GYÖRGY

A FIÚK LE SEM KÖPNEK, HA...

Azért jöttem, hogy életük legyen, és az bőséges legyen – mondja Jézus, amikor jó pásztornak mondja magát. Mondják, hogy a Föld 12 milliárd embernél is többet tudna eltartani, de nem 12 milliárd autót is még hozzá. Az európai, az északamerikai ember, a gazdagok világa nem tud már autó nélkül meglenni. Kicsi vagy kocsis? – kérdeztük 30-40 évvel ezelőtt, s döntöttek sokan már a szocializmusban is a kocsis mellett, és most színesedik Európa. A voralbergi Feldkirchen óvodájában Ákos barátom már csak néhány osztrák gyereket talált, a többi már mind török volt és mohamedán. Folyamatosan adjuk át ezt a valamikor

még tisztán keresztény földrészt a színeseknek s a nem keresztényeknek. Az osztrák piaristák házaít átvették már lengyel papok. Ha ők is elfognak, majd importálunk feketéket Afrikából. Mert a lengyel anyák is kezdenek európaivá válni, s halat a Visztula, s lengyel asszony gyermeket már nem ad örökké, ahogyan Ady Endre korában, száz évvel ezelőtt. Az emberiség létszáma nő, de a keresztények létszáma már csak Délamerikában és Afrikában, a szegények földjén növekedik, s ott él már a világ katolikusainak többsége. Ők értik még Jézust. Megértik a gazdagok Jézus szavát az élet bőségéről? Nem. Ők fogyasztják az életet. Csak a szegények, akikért Jézus jött, csak azok adják tovább az életet. A szegények – nem a keresztények. A keresztények gazdagok akarnak lenni, és búcsút mondanak az életnek. Mi nem akarunk ilyen pusztuló keresztények lenni? Ne akarjunk! Rajtunk fordul, hogy mit akarunk.

Az élet alapértéke maga az élet. Amikor egy civilizáció ezt elfelejti, a halált választja. Ismeritek a Bokor első nemzedékéből a még élők közül: Merzát, Kovács Terit s engem. Hét és kilenc gyerekes családból születtünk. Ezek, a mi szüleink, adják a Bokor nulladik nemzedékét. E három sokgyermekes családból valók, akik kitarítottak végig, akik neve megtalálható hat és fél évtizedünk Bokor-évkönyveinek minden oldalán. Miadtuk tovább azt, amit Jézus üzenetének tudtunk. Az élet bőségéről szóló üzenetet. De nem a szüleinkkel akarok most büszkélkedni, hanem mi magunkkal. Náci és Zsike 16 gyerekével, Gabi és Bandi, Ancsa és Imre 10-10 gyerekével, meg a Bokor megannyi 9-8-7-6-5-4 gyerekes családjával, nem kell felsorolnom őket, mert nagyon sokan vannak. Oly korban születtek ezek a gyerekek, amikor nemzetünk elindult már a kocsit választás, a nemzet elfogyasztás halál-útján. Számomra elsősorban ez jelenti azt, hogy megértettük Jézust. Azt, hogy azért jött, hogy bőséges legyen az életünk. Ez adja a jövő, az élet alapját. Andi tíz unokája, meg az hogy Vinczéék három gyerekének egyenként már 4-4 unokája van – ez a jövőnk reménysége. A gyerekek születése még nem Isten Országá, de gyerekszülés nélkül nincsen Isten Országá. Hogy valakik Jézusra tephessék életüket, annak alapfeltétele, hogy ezek a valakik megszülessenek. A Bokor életének folytatásához nagy családok kellenek. Egykés és kettőkés családok aligha viszik tovább a jézusi életet, mert az egykés és kettőkés nagy valószínűséggel a Pénzt választják istenüknek, nem az egy dénárt.

Jézus sem volt egyke, sok testvére volt, s azok vagy ivadékaik ott voltak a Tizenkettő között is. Jézusnak

viszont nem volt egy gyermeke sem. Feleségéről sem tudunk. Azzal magyarázom ezt, hogy Jézus másképpen volt gyermeke a Mennyei Atyának, mint mi. Ezért mondott le a földi szerelemről. De nem ezt a lemondást hirdette meg evangéliumnak, hanem az élet bőségét. Egyik kispapunk, Balázs, aki hét évvel ezelőtt öltözött be piaristának, az elmúlt év során elhagyta rendünket, s most, augusztusban lesz az esküvője. A tartományfőnök maga fogja esketni. Magam is hivatalos vagyok a lagzira. Balázs nagypapjával, Kopasz Pistával a '49. évi szegedi titkos lelkigyakorlatomon találkoztam először, ahol Acsay Ilussal is, Demeczky Jenő anyósával, hat gyermek édesanyjával is találkoztam. Aztán a Gyűjtő fogházban is együtt voltam Pistával, akinek tíz gyereket szült felesége, Eszter, s unokáik száma jelenleg 35. Pista már rég halott, de Balázs diákként felolvasta nagypapjának a KIO-t, mert annak szeme meggyöngült, s nem tudta olvasni a szöveget. A tíz gyerek egyikének a keresztapja is lettem, Gyurikának hívják. Mindezeket csak azért mondom, hogy megmagyarázzak valamit. A negyvenes évek közepén négy tanítványomból is piarista lett. Emilt ismeritek is, a többiek már meghaltak. S immár hatvan éve egyetlen tanítványom sem lett pappá a Bokorból. Nem dicsekvésként mondom, s azt sem, hogy bizony sok Bokor-pap letette a reverendát, s igazán nem mondhatom, hogy nem tartoztak a Bokor elejéhez. Mért mondom mindezeket? Mert szeretnék valamit világossá tenni. Azt, hogy Jézus nem propagálta a nőtlenséget, a szüzességet. Csak Pál propagálta azt: *olyan kevés idő van hátra Jézus újra eljövételéig, hogy már megnősülni sem érdemes, mert még Pál életében visszajön Jézus*. Ezt is kinyilatkoztatásból tudta Pál, és holtbizonyosan és tévedhetetlenül. Jól ismeritek ezt a szót, hogy papi hivatás. Ennek értelme világos volt számomra már a múlt század húszas éveiben is, amikor piarista diák lettem. Annak van papi hivatása, aki Istenért, Jézusért lemond a szerelemről, a nősülésről, a házasságról. Miért hagyta ott Balázs a rendünket? Mert nem volt hivatása. Nem hívta őt az Isten? Isten mindenkit hív. Magához és életszentségre hív. Amikor Balázs elhagyta rendünket, behívtam szobámba, hogy beszéljessünk. Azt mondta, hogy azért megy el, mert egyfolytában megy lefelé. A hét gyermekes Dobos Kálmán aranylakodalmán a napokban találkoztam vele s párjával, s láttam rajta, hogy már nem megy lefelé, hanem kivirult. Tudja, hogy merre menjen.

Nem az a jézusi hivatás, hogy nem nősülünk meg az Isten kedvéért, Jézus öröme. Az a jézusi hivatás, hogy elmegyünk a világ végéig is, hogy mindenkinek elmondjuk az evangéliumot. Azt, hogy szeress

mindenkit, ne ölj, hanem ölelj, ne a Pénzt válasszad istenednek, hanem legyen neked elég az egy dénár. De hát mi lesz akkor az egyházzal, ha így állnak a dolgok. Elmondtam az *Egyházrend* című munkámban. Jézus egyházához nincs szükség nőtlenségre, ahhoz csak emberek kellene, nők és férfiak, akik megértik az evangéliumot: az ölelést és az egy dénárt, s mindenkéltől az élet továbbadását. Isten majd gondoskodik Jézus jóhírének terjedéséről, csak valakiknek meg kell érteniük a jóhírt, s a jóhír nem az, hogy Istenért mondj le a szerelemről. Amikor majd annak lesz hivatása, aki megértette az evangéliumot, és ráteszi arra az életét, ha kell Golgota-áron is, akkor nő meg Jézus ügye, akkor lesz a mustármagból nagyobb minden kerti veteménynél, akkor férnek el majd az ég madarai is az Ország égbe nyúló fáján.

Isten nem átabotában dolgozik. Beleírta törvényét az emberi természetbe. S e természetnek az a legfőbb törvénye, hogy az ember valamikor a születése után elhagyja apját, anyját, felet választ magának s ahhoz ragaszkodik. Nemcsak a nő feleség, a férjet is így hívták még az Árpádkorban magyarul: az Árpádházi hercegnő felet választott magának: egy orosz herceget. Életünkben a legnagyobb dolog a szerelem, és az Isten akaratából Ő alkotta meg úgy az embert, hogy egész élete folyamán ettől a legboldogabb. Persze mindent el lehet rontani. A szerelmet is. Lehet azt merő nemi kielégüléssé silányítani. Vagy tíz esztendeje tartottam egy lelki gyakorlatot a Bokor fiataljainak. A helyes sorrendről is volt szó: hogy előbb a pap áldása, s csak utána a lefekvés – a házasság elhálása. Előbb a közösségbe behozni azt, aki kinézünk a párunknak, s csak utána elköteleződni neki. Nagy volt a csend. A kanál megállt a levegőben. Nem szóltak semmit arra, amit mondtam. Áthívtam a szomszéd Nagyvázsönyből Gabit, egy akkor négy gyerekes harminc éves anyát, beszéljen a kérdéssel ő velük, aki majdnem kortársuk. Átjött hozzájuk, én meg elmentem közben sétálni. S neki vallottak. Egy 18 év körüli lány kimondta: ha nem fekszünk le a fiúknak, le sem köpnek minket. Egy másik Gabi, a tíz gyerekes elmesélte egy alkalommal leánykori álmát. Azt álmodta, hogy jobbról, balról egy sereg fiú formált folyosót, s neki úgy kellett a folyosón végigszaladnia, hogy még a ruhájához sem érnek hozzá. A szerelem úgy tud kibontakozni, ha már attól boldogok vagyunk, hogy a kezünk hozzáérhet választottunk szoknyájának fodrához, s még inkább ha megfoghatjuk a kezét. A Bokor első nemzedékét még én eskettem Debrecenben: Tudom, hogy közülük a fiúk is, a lányok is szüzen házasodtak. Nem érdemes lefeküdni annak a fiúnak, akinek csak úgy kellünk, hogy lefekszünk neki. Azért nem érdemes, mert két hét múlva keres mást, aki

lefekszik neki. Soványabbat, teltebbet, szőkébbet, barnábbat. Magasabbat, kisebbet. S majd arra gondol, hogy minek vegye el azt a lányt, aki lefeküdt neki. Lefekszik az mással is, amikor már majd az ő asszonya lesz. Inkább csak együtt járnak. Még polgárilag sem esküdnek meg. Ami pedig a gyereket illeti, azt majd akkor, ha már minden meglesz. S egyet! Na talán kettőt, főleg, ha lány születi elsőnek.

A szerelmet meg is kell őrizni. Istenvizony kell a megőrzéshez. Az elmúlt napokban jött hozzám két harminc éves fiatal. Azért jöttek, hogy megeskessem őket. Bokor-tájról jöttek. A fiút jó tíz éve ismertem. A lány is nagyon rokonszenves volt. Jól indult a beszélgetés. Aztán vallottak. Azt vallották, hogy templomba sem járnak vasárnaponként, csoportba sem járnak, bár barátaik között vannak Bokorhoz tartozók. Nagyon rokonszenvesek voltak, s én mégis megmondtam nekik, hogy én kiálltam már hatvan éve az egyház szolgáltató iparából. Ha gyerek születik, befogadó liturgiát tartok a közösségnek: szentmisébe köszönjük meg mindannyian Isten ajándékát. Össze is esketem azokat, akik minden vasárnap templomba mennek, vagy közösséghez tartoznak, de esküvői cécot azoknak, akik ennyit sem törődnek Istennel s a lelkünkkel, nem rendezek. Arra ott vannak a plébánosok, akik megrendezik, amit rendelnek, mint akárminféle szolgáltató vállalat. Jegyesoktatással egybekötve. A jegyesoktatástól aligha kezdünk templomba járni, imádkozni, csoportot sem keresünk magunknak. Azon csak át kell esni. Valamikor Ócsára jártam minden vasárnap Bisztrai Laci bácsihoz kisegíteni. Elhatároztuk, hogy nem csinálunk szolgáltató ipart. Ha valaki templomi esküvőt akar, annak tíz egymás követő vasárnapon el kell jönnie a nagymisére, s utána be kell jönnie a plébániára másfél órás jegyesoktatásra. Volt, aki eljött, s végigcsinálta. Barátságos beszélgetésben megvallották, hogy mért kell nekik a templomi esküvő. Azért kell, mert – mondták – az egy örök élmény. A templomi esküvő. Égnek a gyertyák, szól az orgona, s ők a végigterített szőnyegen bevonulnak és kivonulnak, s fényképezik őket. Megvolt a tíz alkalom, s esküvő után soha többé nem láttuk őket. Végtelenül szomorú voltam az elmúlt napokban, amikor megvallottam az engem felkereső két fiatal testvéremnek, hogy nem esketem össze őket, bármennyire is szeretném. A nő sírt is. Nem hatódtam meg. Akkor hatódtam volna meg, ha azt mondják, hogy bekéredzhetnek a barátjuk csoportjába, s egy félév múlva visszajönnek. Nem mondták, s én is, ők is nagyon szomorúak voltunk.

Hogyan kell megőrizni a szerelmet? Van egy tuti-tippem. Biztos. Minden este lefekvés előtt gyertyát kell gyújtani. Leülni hozzá, s belebámulni a fényébe. Ha feltöltődik a lelkünk Isten jelenlétével, akkor megszólalni. Elmondani mindent, ami történt velünk a nap folyamán. Sajnálkozni az idegeskedésünk miatt. Azon, ami megbánthatta párunkat. Azt is, ami nekünk esett rosszul, s a végén úgy imádkozni el az esti imádságot, hogy megtisztultan és boldogan fekhessünk le egymás mellé. Naponként rendbe tenni a dolgunkat Istennel is, egymással is. Akik házások, segíthetik ebben egymást. Ez az a világ, alom, környezet, amelybe gyereket lehet fogadni. Kérdeztem az elmúlt hetekben egy jegyesoktatáson, hogy mennyit akarnak fogadni. A fiú felelt: Annyit, amennyit Isten ad. Ezt a fiút úgy emelte ki egy szolnoki lány az ateista környezetből, hogy előbb elvitte a csoportjába, s két év után ő is, a fiú is megkeresztelkedett, megbérmálkoztak, első áldozók lettek. Úgy, mint a pestiek nemrégiben Óbudán. S tudtam, hogy elvégeztem, és befejezhetem a jegyesoktatást.

Kiszámíthatatlan a jövő. Nem tudjuk, mibe visz bennünket bele a globális kapitalizmus Mammon-imádata. Hogy lesz-e katasztrófa, és hogy milyen lesz az. Valakik biztosan túlélnek. Kik? Azok, aki ismerik Jézus igéjét, amely sohasem vesztheti érvényét. Lehet, hogy az a bizonyos katasztrófa fog segíteni. Lehet, hogy mi is megtanuljuk, hogy csak a radikális Jézus követés biztosítja a családi, a nemzeti és az emberiség globális jövőjét. Jézus is homályosan beszélt a második eljövételét megelőző végről. De mondta, hogy aki mindvégig állhatatos, megmentődik. Magyarul: üdvözülni, azaz üdévé tesz minket itt a földön, és mindörökre is Magánál a mennyben. Ez a hitünk. Amen.

BARCZA BARNA

A SZENVEDÉSNEK VAN ÉRTELME?

„A” lelkigyakorlatos előadás

Ha egyáltalán beszélni akarunk a szenvedésről, és el akarunk igazodni abban a kérdésben, hogy melyiknek mi az értelme, akkor előbb leltárt kell készítenünk.

Egyáltalán miféle szenvedések vannak?

Jó lenne mindegyiket belegyömöszölnünk a felállított kategóriákba.

1. Szenvédések, amelyek anyagbaágyazottságunk következményei

Most inkább csak sorolgatni kezdjük, gyűjtögetni, mint afféle leltározásnál.

Gondoljunk itt az időjárás okozta szenvédésekre, a természeti katasztrófákra, egyáltalában védtelenségünkre, kiszolgáltatottságunkra a természeti erőkkel szemben, amelyeket több-kevesebb sikerrel megzabolázunk.

Ide tartoznak testbe zártságunk és időbe zártságunk megélése. Persze, sokan nem is tartják ezt szenvedésnek, mások meg nagyon is szenvedik. Szeretnének repülni, egyszerre több helyen lenni, nem félni az idő múlásától, múltat és jövőt átélteni stb.

Mivel az anyag elhasználódik, elromlik, felbomlik, ebből következnek: betegség, öregség, halál stb.

Aztán itt vannak a legpozitívabb szenvédések: az ember fejlődéséhez, kapaszkodásához szükséges erőbefektetések. Természetesen ezt egyesek örömmel élik át, mások szenvedik is. Ne felejtjük: embernek nem születünk, emberré válnunk kell! Embernek lenni nem sors, hanem feladat. Nietzsche azt mondja, hogy az embernek állandóan felül kell múlnia önmagát. Gondoljunk meg, hogy sportban is, ha az ember kimagasló eredményeket akar elérni, állandóan edzésben kell lennie. De ugyanilyen erőfeszítések kellenek a szellemi, kibontakozáshoz. Gondolj a koncentrációra, a gondolkodásbeli nyomon-maradásra, egyáltalán a tanulás nehézségeire...

E csoportot összefoglalva első közelítésben ezt mondhatjuk: ezen szenvédések egy részére szükségünk van a jó célok elérése érdekében. Más részüket igyekszünk elkerülni, vagyis legyőzendők és részben le is győzhetők. Amiket nem tudunk elkerülni, azokat tudomásul vesszük, mint frusztrációkat, vagy pedig szubjektív módon igyekszünk hasznosítani őket (lásd a 4. pontot!).

2. A közvetlenül vagy közvetve magunknak okozott szenvédések

Noha már előbb említettük a fejlődés erőbefektetéseit, most itt más szempontból tekintjük. Hogy célirányítottak és használhatóak lehessünk, ehhez szükségünk van állandó *aszkézis*re, önmehtagadásra. Hogy eme aszkézisnek ne csak a fásasztó oldalát vegyük észre, hallgassuk meg a Nobel-díjas Nikosz Kazantzakiszt, milyen lelkesítően ír erről:

„Világéletemben úgy éreztem, ez az egyetlen kötelességem: összebékíteni az összebékíthetlent, kibányászni magamból az ősi sötétséget és amennyire tőlem telik, világossággá változtatni. Nem ez az Isten munkamódszere is? Nem ezt kell-e tennünk nekünk is, ha az ő nyomdokaiban akarunk járni? Ellobbanó kurta villám az életünk. Sietnünk kell. – Az egész világegyetem anélkül, hogy sejténé, ezt a módszert